

Kuuleminen henkilötunnuksen uudistamista koskevan työryhmän johtoryhmän väliraportista

Johdanto

Valtiovarainministeriö asetti 21.8.2017 työryhmän selvittämään henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman identiteetin hallinnoimista. Työryhmän toimikausi alkoi 1.9.2017 ja päättyy 31.12.2019. Selvitys on ajankohtainen, sillä nykyisen henkilötunnuksen rakenteen, muodostamistavan ja käytön ei ole katsottu vastaavan yhteiskunnan tarpeita pitkällä tähtäimellä. Työryhmän tehtävänä on esittää uusi kansallinen ratkaisu henkilöiden yksilöimiseksi. Tähän kuuluu esitys toimintamalliksi henkilöiden yksilöimiseen Suomessa ja kuvaus viranomaisten roolista henkilöön liittyvien ydintietojen hallinnassa. Tarkoituksena on tuottaa malli, jossa henkilön yksilöivä tunnus ja siihen liittyvät tiedot voidaan hallita erillisinä sekä toiminnallisesti että juridisesti.

Tuottamassaan väliraportissa johtoryhmä esittää kuvauksen henkilön yksilöinnin nykytilasta sekä eräissä muissa maissa käytetyistä sääntelyratkaisuista työryhmässä tähän asti tehdyn selvityksen pohjalta. Tarkoituksena on ollut muodostaa käsitys tämänhetkisestä tilanteesta ja sen ongelmista. Väliraportissa esitetään myös mahdollisia toimintamalleja jatkotyön ja keskustelun pohjaksi. Työryhmä on laatinut kolme vaihtoehtoista mallia sen mukaan, kuinka laajoja muutoksia olisi mahdollista toteuttaa. Tarkempaa vaikutustenarviointia voidaan tehdä vasta, kun on valittu vaihtoehtoiset mallit jatkotyöskentelyn lähtökohdiksi.

Tavoitteet

Väliraportin pohjalta on tarkoitus linjata työn jatkoa ja tunnistaa tarkemmin selvitettäviä kysymyksiä. Johtoryhmän tarkoituksena ei vielä tässä vaiheessa ole ollut antaa valmiita ehdotuksia uudistuksesta. Aihetta koskeva jatkokeskustelu, tarkempi toimintamalliin liittyvien kysymysten ja vaikutusten arviointi sekä eri osapuolten kuuleminen on tarpeen.

Tässä tarkoituksessa valtiovarainministeriö katsoo myös tarpeelliseksi julkaista väliraportin sidosryhmien kannanottoja ja tiedonkeruuta varten. Työn ollessa vielä kesken on tarkoituksenmukaista kuulla laajemmin eri toimijoiden ja sidosryhmien näkemyksiä selvityksen suunnasta. Palautteen ja saatujen tietojen pohjalta arvioidaan jatkoselvityksen painopisteitä ja laajuutta. Kuulemisen tarkoituksena on myös saada uusia näkemyksiä ja tulokulmia jatkotyön tueksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Vastaukset pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Vastauksia ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Vastauksessa voidaan hyödyntää alla olevia kysymyksiä tai vastaus voidaan antaa muulla tavoin jäsenneilynä avovastauksena tähän tarkoitettuun kysymyskenttään.

Vastauksen antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki vastaukset ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Valtiovarainministeriö pyytää vastauksia kuulemiseen 8.2.2018 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat erityisasiantuntija Kimmo Mäkinen, +358 29 553 0930, kimmo.makinen(at)vm.fi sekä lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, + 358 29 553 0491, maarit.huotari(at)vm.fi.

Linkit

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM068:00/2017> - Hankkeen tiedot valtiovarainministeriön verkkosivuilla

Liitteet:

[Henkilötunnuksen_uudistaminen_Johtoryhmän_väliraportti.pdf](#) - Väliraportti

Nykytilan ongelmat

Onko työryhmä mielestänne tunnistanut oikeat haasteet nykyjärjestelmässä? Onko tiedossanne sellaisia ongelmia, jotka tulisi näiden lisäksi huomioida?

Onko järjestelmässä sellaisia elementtejä, joista ei mielestänne saisi luopua?

Tulevaisuuden näkymät ja haasteet

Millaisten ilmiöiden oletatte vaikuttavan henkilön yksilöinnin ja identiteetin tarpeisiin tulevaisuudessa? Onko joihinkin muutostrendeihin reagoiminen erityisen kriittistä tulevaa ratkaisua suunniteltaessa?

Miten näette nykyisen henkilötunnusjärjestelmän mahdollisuudet vastata tulevaisuuden haasteisiin?

Oletteko tunnistaneet sellaisia jo olemassa olevia tarpeita, joihin väliraportissa esitetyt ratkaisumallit eivät kykene vastaamaan?

Biometria

Miten näette biometrian hyödyntämismahdollisuudet uudistuksessa?

Millaisia mahdollisuuksia biometria tarjoaa?

Millaisia riskejä näette biometrian hyödyntämisessä?

Ratkaisumallien arviointi

Kommentteja minimimallista

Kommentteja keskitetystä mallista

Kommentteja hajautetusta mallista

Millä tavalla työtä tulisi mielestänne jatkossa suunnata? Mitkä elementit esitetyistä malleista ovat mielestänne tarkoituksenmukaisia jatkoselvityksen kannalta?

Mitä elementtejä malleista puuttuu tai haluaisitteko esittää kokonaan toisenlaista ratkaisumallia?

Vaikutukset

Miten vaikutusarviointia olisi mielestänne tarkoituksenmukaista tehdä, kun jatkoselvityksen kohde on konkretisoitunut?

Mitä tahoja olisi mielestänne tärkeää kuulla vaikutuksia arvioitaessa?

Miten arvioisitte vaikutuksia järjestelmiinne tai toimintaanne seuraavissa tilanteissa, olettaen mahdollisuuden kohtuulliseen siirtymäaikaan:

- A) henkilötunnuksen välimerkki muutetaan tai lisätään uusi välimerkki
- B) henkilötunnuksesta poistetaan sukupuolitieto
- C) henkilötunnuksesta poistetaan syntymäaika
- D) henkilötunnuksen muoto muutetaan kokonaisuudessaan erilaiseksi merkkisarjaksi

Muut kommentit

Muita kommentteja väliraportista tai selvityksen kohteesta

Avoin vastauskenttä

Tähän voitte kirjoittaa vapaasti jäsennellyn avovastauksen

Kivivasara Sami
Valtiovarainministeriö

Huotari Maarit
Valtiovarainministeriö